

DECYZJA Nr 12/2024

o odmowie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 572), w związku z art. 71 ust. 1 i 2 pkt 1, art. 73 ust. 1, art. 75 ust. 1 pkt 4, art. 77 ust. 1, art. 79 ust. 1, art. 80 ust. 1 pkt 1, 2, 3, art. 85 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112.), po rozpatrzeniu wniosku złożonego przez Energia Ruska Wieś Sp. z o. o., z siedzibą ul. Górna 5, 10-040 Olsztyn w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na „Budowie instalacji fotowoltaicznej o mocy do 115 MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działkach ewidencyjnych nr 5/22, 389/11, 389/14, obręb Ruska Wieś, gmina Mrągowo”

orzekam:

odmówić ustalenia środowiskowych uwarunkowań dla realizacji planowanego przedsięwzięcia polegającego na „Budowie instalacji fotowoltaicznej o mocy do 115 MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działkach ewidencyjnych nr 5/22, 389/11, 389/14, obręb Ruska Wieś, gmina Mrągowo”

Uzasadnienie:

Energia Ruska Wieś Sp. z o. o., z siedzibą ul. Górna 5, 10-040 Olsztyn poprzez wniosek z 01.03.2021r. (wpływ 03.03.2021r.) zwróciła się z prośbą o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na budowie instalacji fotowoltaicznej o mocy do 115 MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działkach ewidencyjnych nr 5/22, 389/11, 389/14, obręb Ruska Wieś, gmina Mrągowo. Do wniosku zostały dołączone załączniki określone w art. 74 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 247 ze zm.).

Przedmiotowa inwestycja zgodnie z § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z 10 sierpnia 2023 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1724) w brzmieniu „Do przedsięwzięć, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 54 i 58 rozporządzenia zmienianego w § 1, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia wszczęto i nie zakończono przynajmniej jednego z postępowań w sprawie decyzji, zgłoszeń lub uchwał, o których mowa w art. 71 ust. 1 oraz art. 72 ust. 1-1b ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, stosuje się przepisy dotychczasowe”, planowane przedsięwzięcie zakwalifikowano do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko na podstawie przepisów obowiązujących przed dniem wejścia w życie ww. Rozporządzenia Rady Ministrów z 10 sierpnia 2023r. Obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko stwierdza się po zasięgnięciu opinii właściwych organów tj. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Mrągowie oraz organu właściwego do wydania oceny wodnoprawnej Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Dyrektor Zarządu Zlewni w Olsztynie.

Zgodnie z informacjami zawartymi w karcie informacyjnej przedsięwzięcia, jak i raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko planowana inwestycja polega na montażu modułów fotowoltaicznych jako obiektów wykorzystujących energię słoneczną do wytworzenia energii elektrycznej o mocy do 115 MW.

W skład planowanej instalacji fotowoltaicznej wchodzić mają: elementy modułów fotowoltaicznych na całym obszarze inwestycji planowane jest usytuowanie do 287 500 paneli fotowoltaicznych o mocy 400-1000 W (lub wyższej mocy), falowniki (około 1150 falowników napięcia), konstrukcja wsporcza paneli, rozdzielnice, stacja transformatorowo-rozdzielcza (planowane jest do około 60 stacji), opcjonalnie stacja transformatorowo – rozdzielcza WN/SN, opcjonalnie magazyny energii (do 60 magazynów), ogrodzenie, okablowanie AC, DC, opcjonalnie stacja ładowania pojazdów energetycznych o mocy do 350 kW oraz centrum przetwarzania/magazynowania danych (opcjonalnie).

Teren inwestycji to działki nr 5/22, 389/11, 389/14, obręb Ruska Wieś. Łączna powierzchnia działek, na których planowana jest inwestycja wynosi około 182,4715 ha. Planowany zasięg inwestycji zajmie do około 140 ha. Wskazane działki są niezabudowane, na których przeważają grunty orne, dotychczas intensywnie eksploatowane rolniczo. Od zachodu, na długości ok. 1,4 km teren inwestycji graniczy z drogą wojewódzką DW591, wzdłuż której od strony zachodniej znajduje się rozległe obniżenie wypełnione wodami jeziora Rydwągi, od południa granica działki przylega do jeziora Ruskowiejskiego. Inwestycja w odległości ok. 100 m ma otaczać zabudowania Nowej Ruskiej Wsi. Należy podkreślić, że w okolicy omawianego obszaru, pomimo obszarów rolniczych, znajdują się tereny o większym zróżnicowaniu siedliskowym, a przez to większej wartości przyrodniczej. Podczas realizacji inwestycji nie dojdzie do wycinki drzew i krzewów. Na terenie objętym wnioskiem nie stwierdzono chronionych gatunków roślin.

Przy realizacji inwestycji wzięto pod uwagę 3 warianty przedsięwzięcia:

- wariant zerowy – bezinwazyjny

- wariant I – racjonalny wariant alternatywny

- wariant II – wariant inwestorski – racjonalny, najkorzystniejszy dla środowiska.

Realizacja inwestycji będzie wiązała się z nieorganizowaną emisją spalin z silników pojazdów i maszyn roboczych, emisja zanieczyszczeń będzie miała charakter czasowy i lokalny.

Z przedstawionych przez Inwestora materiałów wynika, że przyjęte rozwiązania techniczne zapewnią minimalizację negatywnego wpływu na środowisko przedmiotowego przedsięwzięcia. Planowana inwestycja nie jest związana z emisją gazów cieplarnianych (poza krótkotrwałą fazą realizacji).

Organ w oparciu o art. 74 ust. 3 ustawy o oś oraz art. 49 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego, poprzez obwieszczenie z 18.03.2021 r. poinformował strony postępowania o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiotowej sprawie. W obwieszczeniu wskazał zakres planowanego przedsięwzięcia, organy opiniujące, 30 dniowy termin na zapoznanie się z dokumentami sprawy. Obwieszczenie wywieszono na tablicach ogłoszeń tutejszego urzędu i zamieszczono na stronie internetowej Urzędu.

18.03.2021 r. wystosowano również pismo, wraz z wymaganymi załącznikami, do organów opiniujących tj. Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Mrągowie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie oraz Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Olsztynie— o wydanie opinii, co do konieczności przeprowadzenia procedury oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia.

1. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie poprzez postanowienie znak: WOOŚ.4220.152.2021.AD.1 z dnia 30 marca 2021 r. (wpływ: 31.03.2021r.) wyraził opinię, iż dla planowanego przedsięwzięcia pn: „Budowa instalacji fotowoltaicznej o mocy do 115MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą, na działkach ewidencyjnych nr 389/5, 5/15, 389/2, (działki przed podziałem) obręb Ruska Wieś” istnieje konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz ustalił pełny zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.
2. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Dyrektor Zarządu Zlewni w Olsztynie – w opinii z dnia 26 marca 2021 r., (data wpływu 31.03.2021r.) nie stwierdził potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na budowie instalacji fotowoltaicznej o mocy do 115 MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działkach ewidencyjnych nr 5/15, 389/2, 389/5 (numeracja przed podziałem działek), obręb Ruska Wieś, gmina Mrągowo

3. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Mrągowie – zgodnie z art. 64 ust. 1 pkt 1 i ust. 4 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, właściwy organ inspekcji sanitarnej wydaje opinię w sprawie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku o wydanie takiej opinii, jednocześnie, zgodnie z art. 78 ust. 4 u.o.o.ś., niewydanie ww. opinii w przewidzianym terminie traktuje się jako brak zastrzeżeń.

Teren, na którym planowana jest realizacja przedsięwzięcia nie jest objęty ustaleniami aktualnego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Organ prowadzący postępowanie postanowieniem RBK.6220.16.2021 z dnia 14 czerwca 2021 r. nałożył obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia pn.: „Budowa instalacji fotowoltaicznej o mocy do 115MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą, na działkach ewidencyjnych nr 389/5, 5/15, 389/2, (działki przed podziałem) obręb Ruska Wieś” oraz określił zakres raportu o oddziaływaniu na środowisko.

Zgodnie z art. 63 ust. 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, Wójt Gminy Mrągowo w dniu 14 czerwca 2021 r. wydał postanowienie o zawieszeniu postępowania w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach do czasu przedłożenia przez Wnioskodawcę raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Pismem z dnia 21 lutego 2023 r. (wpływ 22 luty 2023r.) Inwestor Energia Ruska Wieś Sp. z o. o. przedłożył raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia pn.: „Budowa instalacji fotowoltaicznej o mocy do 115MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą, na działkach ewidencyjnych nr 389/5, 5/15, 389/2, (działki przed podziałem) obręb Ruska Wieś”

W związku z uzupełnieniem przez Wnioskodawcę dokumentacji o przedmiotowy raport organ podjął postępowanie na podstawie art. 97 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.

Wójt Gminy Mrągowo Zarządzeniem z dnia 20 maja 2024 r. postanowił przeprowadzić konsultacje społeczne celem zebrania uwag i opinii w sprawie prowadzonego postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację ww. przedsięwzięcia. Konsultacje skierowane były do wszystkich mieszkańców i właścicieli działek położonych w sołectwach Rydwągi i Ruska Wieś. Informacje o konsultacjach opublikowano na tablicy informacyjnej Urzędu Gminy, na tablicach informacyjnych właściwych sołectw oraz stronie internetowej Gminy Mrągowo. Konsultacje przeprowadzono w dniu 28.05.2024 r. w świetlicach sołectw Rydwągi i Ruska Wieś.

1. Przedmiot i cel konsultacji:

Konsultacje społeczne przeprowadzone zostały w dniu 28.05.2024 r. w celu zapoznania mieszkańców z procedurami administracyjnymi oraz przedstawienia zagadnień dotyczących planowanego przedsięwzięcia polegającego na budowie instalacji fotowoltaicznej o mocy do 115 MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą, na działkach ewidencyjnych nr 5/22, 389/11, 389/14, obręb Ruska Wieś, gmina Mrągowo i wypracowanie takiego wariantu inwestycji, który będzie akceptowalny społecznie.

2. Podmioty zaangażowane w konsultacje:

Podmiotami zaangażowanymi bezpośrednio do udziału w przeprowadzeniu niniejszych konsultacji byli mieszkańcy i sołtysi sołectw Rydwągi oraz Ruska Wieś, Wójt Gminy Mrągowo, pracownik Urzędu Gminy Mrągowo i przedstawiciele Wnioskodawcy tj. Energia Ruska Wieś Sp. z o.o. Ogłoszenie o konsultacjach społecznych zostało podane do publicznej wiadomości na okres 7 dni przed terminem konsultacji poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Mrągowo, na

tablicach ogłoszeń sołectwa oraz zostało zamieszczone na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Mrągowo.

3. Przebieg i zastosowane formy konsultacji:

Konsultacje polegały na przeprowadzeniu spotkań z mieszkańcami w świetlicach wiejskich miejscowości Rydwągi i Ruska Wieś, zapoznaniu ich z procedurami administracyjnymi oraz przedstawieniu zagadnień dotyczących planowanego przedsięwzięcia polegającego na budowie instalacji fotowoltaicznej o mocy do 115 MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą, na działkach ewidencyjnych nr 5/22, 389/11, 389/14, obręb Ruska Wieś, gmina Mrągowo i wypracowanie takiego wariantu inwestycji, który będzie akceptowalny społecznie.

4. Wyniki konsultacji społecznych:

Opinia wyrażona przez obecnych na zebraniu mieszkańców sołectwa Rydwągi nie była jednoznaczna. Po wyrażonym na początku spotkania stanowczym sprzeciwie, mieszkańcy przedstawili swoje wymagania w sytuacji gdyby taka farma fotowoltaiczna miała powstać i są nimi:

- odsunięcie inwestycji minimum 100 m od granicy działek prywatnych i gminnych o numerach ewidencyjnych 5/5, 5/6, 5/7, 5/8, 5/9, 5/10, 5/12, 5/16, 5/17, 5/18, 5/19, obręb Ruska Wieś, gm. Mrągowo;
- pozostawienie minimum po 70 m przestrzeni po obu stronach drogi dojazdowej tj. działka nr 389/1, obręb Ruska Wieś, gm. Mrągowo;
- odsunięcie inwestycji od jeziora;
- na etapie przeprowadzania procedury o wydanie warunków zabudowy przeprowadzenie ponownych konsultacji społecznych;
- nasadzenie pasa zieleni przy ogrodzeniu inwestycji, w celu możliwie jak najskuteczniejszego ograniczenia widoczności paneli fotowoltaicznych;
- swobodny dostęp mieszkańców do utworzonych korytarzy ekologicznych (umożliwiający spacer);
- odsunięcie stacji transformatorowych od działki z zabudową mieszkaniową;
- odśnieżanie drogi dojazdowej oraz bieżące wykonywanie jej napraw i utwardzenie jej przed realizacją inwestycji.

Opinia wyrażona przez obecnych na zebraniu mieszkańców sołectwa Ruska Wieś była jednoznacznie negatywna. Mieszkańcy są przeciwni powstaniu przedmiotowej farmy fotowoltaicznej. Uznano, że ze względu na charakter i sposób użytkowania tamtejszych terenów farma wywoła wiele negatywnych skutków. Obecni na zebraniu wyrazili opinię o potrzebie zmiany lokalizacji inwestycji. Tereny objęte planowaną inwestycją znajdują się bezpośrednio na szlaku migracyjnym żurawi i gęsi, które w momencie wykonania inwestycji przeniosą się na sąsiednie działki użytkowane rolniczo powodując szkody w uprawach, a już sama farma fotowoltaiczna wpłynie na ograniczenie produkcji rolnej. Obecność farmy fotowoltaicznej w bliskim sąsiedztwie gospodarstw agroturystycznych znacząco obniży ich atrakcyjność, co wpłynie na zmniejszenie ich przychodów. Mieszkańcy obawiają się negatywnego wpływu inwestycji na ich zdrowie, a także ryzyka wystąpienia samozapłonu elementów infrastruktury. Ponadto farmy generują wzrost temperatury powodując spadek wód gruntowych, co bezpośrednio przyczynia się do wysychania gruntów i degradacji krajobrazu. W sytuacji, gdyby z jakichkolwiek powodów miało dojść do powstania farmy (czego mieszkańcy nie dopuszczają) i budowania jej etapami uznano, że inwestycję należy prowadzić od strony północnej, przeciwległej do jeziora, tak by odstęp od jeziora pozostał jak największy.

W konsultacjach wzięło udział 37 osób. 22 osoby z sołectwa Rydwągi oraz 15 osób z sołectwa Ruska Wieś.

Zgodnie z Uchwałą Nr XXXIV/365/14 Rady Gminy Mrągowo z dnia 12 marca 2014 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Gminy Mrągowo (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 2014 poz. 1515) konsultacje uznaje się za ważne bez względu na liczbę osób biorących udział w konsultacjach, jeżeli zostały przeprowadzone w sposób zgodny z postanowieniami ww. uchwały. Wyniki konsultacji społecznych mają charakter opiniodawczy, a ich wyniki nie są wiążące, chyba że ustawa stanowi inaczej.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie poprzez postanowienie znak: WOOS.4221.17.2023.AW.16 z 28 sierpnia 2024 r. (wpływ 28.08.2024 r.), uzgodnił realizację przedsięwzięcia polegającego na budowie instalacji fotowoltaicznej o mocy do 115 MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działkach ewidencyjnych nr 5/22, 389/11, 389/14, obręb Ruska Wieś, gmina Mrągowo oraz określił warunki realizacji przedsięwzięcia oraz nie stwierdził konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania oraz postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania pozwolenia na budowę.

Organ poprzez zawiadomienie z dnia 03.10.2024 r. zawiadomił strony postępowania oraz społeczeństwo o zakończeniu postępowania. Zawiadomienie wywieszono na tablicy ogłoszeń w budynku Urzędu Gminy w Mrągowie oraz zamieszczono na stronie internetowej Urzędu.

Dnia 25 listopada 2024 r. do Urzędu Gminy wpłynęły petycje mieszkańców i właścicieli nieruchomości położonych w bliskim sąsiedztwie planowanej farmy mieszkańców wsi Ruska Wieś i Rydwągi (poparte 108 i 147 podpisami osób wnoszących petycje) w sprawie powstrzymania wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na budowie instalacji fotowoltaicznej o mocy do 115 MW, na działkach nr 5/22, 389/11, 389/14, obręb Ruska Wieś, gmina Mrągowo. Mieszkańcy wyrazili swój sprzeciw na budowę farmy fotowoltaicznej, w uzasadnieniu podając argumenty przeciwko lokalizacji ww. przedsięwzięcia :

1. Planowana farma fotowoltaiczna ma otaczać zabudowę mieszkalną wsi, co znacząco wpłynie na środowisko wsi, zaburzy jej walory krajobrazowe i zdominuje otoczenie. Mieszkańcy, którzy wybrali życie w Ruskiej Wsi ze względu na spokojne, naturalne otoczenie, nie chcą mieszkać w pobliżu tak dużej instalacji, która uniemożliwi im pełne korzystanie z uroków przyrody.
2. Wprowadzenie farmy fotowoltaicznej do krajobrazu wsi zaburzy harmonię przestrzeni, a jej masywne konstrukcje wpłyną negatywnie na estetykę okolicy. Tego rodzaju inwestycje w sposób nieodwracalny zmieniają charakter miejscowości, co spotyka się z wyraźnym sprzeciwem społeczności lokalnej.
3. Coraz większa liczba tego typu elektrowni skutecznie zniechęca ludzi do osiedlania się w ich pobliżu. W dłuższej perspektywie czasu wyłączenie znacznych obszarów z możliwości zamieszkania przyniesie straty finansowe, zmniejszy atrakcyjność gminy i wpłynie na ograniczenie jej rozwoju.
4. Brak jakichkolwiek opracowań na temat skutków oddziaływania tak dużych farm fotowoltaicznych nie gwarantuje, że inwestycja nie będzie powodować uciążliwości dla ludzi mieszkających w jej otoczeniu. Mieszkańcy obawiają się, że inwestycja wpłynie na ich zdrowie, bezpieczeństwo oraz komfort życia, a obecne przepisy nie zapewniają wystarczającej ochrony przed takimi projektami.
5. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej gwarantuje obywatelom wolność, bezpieczeństwo, ochronę środowiska oraz dbałość o zrównoważony rozwój. Planowana inwestycja stoi w sprzeczności z tymi zasadami, gdyż priorytetem samorządu powinna być troska o poprawę warunków życia mieszkańców oraz zachowanie naturalnych walorów regionu.
6. Budowa farmy fotowoltaicznej wpłynie negatywnie na środowisko naturalne, powodując zniszczenie siedlisk zwierząt zamieszkujących te tereny. Hałas i zanieczyszczenia generowane w trakcie budowy oraz działalności farmy zmuszą zwierzęta do migracji na mniej korzystne tereny, co wpłynie na ich dobrostan i może zaburzyć ich cykle rozrodcze.
7. Zmiana przeznaczenia terenów rolniczych na obszary zajęte przez panele fotowoltaiczne doprowadzi do degradacji krajobrazu i negatywnie wpłynie na relacje społeczne w regionie. Promienie słoneczne odbijające się od paneli mogą stanowić uciążliwość dla mieszkańców oraz negatywnie wpływać na komfort życia.
8. Obecność farmy w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy mieszkalnej obniży wartość nieruchomości w okolicy, co ograniczy możliwość ich sprzedaży lub wykorzystania w przyszłości. Tego rodzaju inwestycje mogą również uniemożliwić rozwój działalności gospodarczej, takiej jak agroturystyka, która wspiera lokalną gospodarkę i jest zgodna z charakterem regionu.

9. Wprowadzenie farmy fotowoltaicznej w pobliżu wsi wpłynie negatywnie na decyzje młodego pokolenia dotyczące osiedlania się w regionie. Działki w otoczeniu farmy staną się nieatrakcyjne, a młodzi ludzie mogą zrezygnować z życia w miejscu, w którym będą musieli codziennie znosić widok przemysłowych instalacji oraz ich uciążliwości, takie jak hałas czy odbicia światła.
10. Budowa farmy zakłóci ład przestrzenny w regionie, wprowadzając do krajobrazu "czarną plamę" zajmującą hektary ziemi. Generowany hałas, promieniowanie elektromagnetyczne oraz nieestetyczny widok zniechęcą mieszkańców do życia w tym rejonie, naruszając ich prawo do życia w komfortowych warunkach.
I I. Doświadczenia z już istniejącymi farmami fotowoltaicznymi w gminie pokazują, że sąsiedztwo takich instalacji wiąże się z problemami, jak np. długotrwałe alarmy systemów bezpieczeństwa, na które właściciele farm nie reagują w odpowiednim czasie. Mieszkańcy mają uzasadnione obawy, że podobne problemy wystąpią również w przypadku nowej farmy.
12. Mieszkańcy Ruskiej Wsi wybrali życie na wsi, aby móc cieszyć się ciszą, spokojem i bliskością przyrody. Budowa farmy fotowoltaicznej całkowicie zaprzecza temu wyborowi, odbierając ludziom możliwość wypoczynku w harmonijnym, naturalnym otoczeniu.
13. Farmy fotowoltaiczne to oczywisty znaczący hałas generowany z pracy falowników, transformatorów oraz magazynów energii. Poziom hałasu generowanego przez w/w urządzenia może sięgać nawet 85dB na urządzenie. To poziom hałasu generowany przez jadące auto ciężarowe! Dlaczego mieszkańcy mają być narażeni na takie zjawiska?
14. Farmy fotowoltaiczne to również lokalny wzrost temperatury, który spowoduje zmiany w naturalnym środowisku otoczenia farmy, w tym wysychanie gruntów i spadek poziomu wód gruntowych.
15. Farma fotowoltaiczna to również istotne ryzyko pożarowe. Jak wiemy, pożar dużych instalacji elektrycznych jest niezmiernie trudny do opanowania i ogromnie obciążający dla środowiska.
W rejonie Jeziora Ruskowiejskiego przebiega ważny szlak przelotowy ptaków, szczególnie gęsi, które regularnie migrują przez ten obszar. Ponadto, w pobliżu jeziora znajdują się tereny, które stanowią łągowisko oraz miejsce bytowania gęsi i innych dzikich ptaków. Powierzchnie lustrzane paneli fotowoltaicznych mogą dezorientować ptaki podczas ich migracji, co zwiększa ryzyko kolizji z instalacjami, prowadząc do ich śmierci. W szczególności, gęsi mogą napotkać poważne zagrożenie w czasie przelotu nad farmami fotowoltaicznymi, które zakłóca ich naturalne szlaki migracyjne. Dodatkowo, teren wokół jeziora, w tym obszar łągowy gęsi, jest cenny pod względem bioróżnorodności, a budowa farmy fotowoltaicznej w tym miejscu mogłaby zakłócić naturalne zachowania zwierząt, zmieniając warunki ich bytowania. Zmiana mikroklimatu oraz ingerencja w ekosystemy wodne mogą negatywnie wpłynąć na gęsi i inne gatunki ptaków, które są zależne od tego środowiska do wychowania swoich młodych.
16. Ponadto, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie, postanowieniem znak: WOOŚ.4221.17.2023.AW.16 z dnia 28 sierpnia 2024 roku, uzgodnił realizację niniejszej inwestycji, wskazując w uzasadnieniu, że mieszkańcy Ruskiej Wsi po przeprowadzonych konsultacjach ustalili konieczność odsunięcia inwestycji od jeziora. Wskazano także konieczność odsunięcia inwestycji na 100 metrów od działek prywatnych oraz nasadzenia pasa zieleni przy ogrodzeniu inwestycji. Niemniej jednak, w ramach przeprowadzonych konsultacji społecznych mieszkańcy Ruskiej Wsi wyrazili stanowczy sprzeciw wobec budowy farmy fotowoltaicznej. Zasugerowali oni jedynie odsunięcie inwestycji od jeziora aż za górę, na odległość około 150 metrów, co jednak nie zostało uwzględnione w postanowieniu.

Zgodnie z art. 85 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 247 z późn. zm.) — przy wydawaniu decyzji zostały uwzględnione uzgodnienia wszystkich organów opiniujących i uzgadniających planowane przedsięwzięci, wnioski i zastrzeżenia zgromadzone podczas postępowania prowadzonego z udziałem społeczeństwa oraz informacje zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Z raportu przedłożonego przez Inwestora wynika, iż przedsięwzięcie nie spowoduje naruszenia standardów ochrony środowiska oraz ponadnormatywnego oddziaływania na środowisko.

Mimo, że inwestor złożył kompletną dokumentację wymaganą w niniejszym postępowaniu administracyjnym, na ocenę przedmiotowego przedsięwzięcia nie bez znaczenia jest protest mieszkańców wobec tej inwestycji, okazany podczas otwartej rozprawy dla społeczeństwa 28.05.2024 r. Lokalizacja przedsięwzięcia na terenie wsi Ruska Wieś, na planowaną dużą skalę tj. otoczenie farmą fotowoltaiczną o mocy do 115 MW całej zabudowy mieszkaniowej wsi dookoła budzi zdecydowany sprzeciw lokalnej społeczności, gdyż jest to inwestycja, która zdaniem mieszkańców może mieć negatywne oddziaływanie na środowisko krajobrazowe i warunki ich życia.

Dokonując analizy zgromadzonych dokumentów w sprawie, tutejszy organ nie jest w stanie jednoznacznie stwierdzić, czy realizacja planowanego przedsięwzięcia, nie będzie powodowała uciążliwości rozumianej w szerszym aspekcie, niż tylko środowiskowym, dla okolicznych gruntów, ich właścicieli i zabudowy mieszkaniowej oddalonej jedynie 100 m od granicy planowanego posadowienia modułów fotowoltaicznych.

Jak wskazano powyżej, całkowita powierzchnia działki inwestycyjnej to około wynosi około 182,4715 ha. Planowany zasięg inwestycji zajmie do około 140 ha. Są to działki położone wśród pól uprawnych, naturalnych cieków wodnych, zbiorników wodnych.

W toku analiz ustalono, że nadrzędnym celem powinno być zaaranżowanie przestrzeni jako harmonijnej całości, w której każdy jej element współgrałby ze sobą, nie tworząc funkcjonalnych konfliktów. Wprowadzenie zagospodarowania w formie farmy fotowoltaicznej zaburzyłoby harmonię przestrzeni, wpływając negatywnie na jej estetykę. Zauważyć należy, że nadrzędnym zagospodarowania terenu jest stworzenie takiego prawa, poprzez skonstruowanie zapisów o kształtowaniu przestrzeni, które byłoby optymalne dla każdego uczestnika tego procesu. Dopuszczenie na wskazanym pod Inwestycję terenie tj. ww. działkach planowanego przedsięwzięcia, zmieniłoby diametralnie charakter funkcji gruntów przewidzianych pod inwestycję, co w efekcie mogłoby wywołać negatywne skutki, w uwarunkowaniach przyrodniczych, społecznych, jak i prawnych. Pomimo, że farma fotowoltaiczna jako przedsięwzięcie samo w sobie nie jest inwestycją negatywnie wpływającą na środowisko, to jednak trudno zaliczyć ją do inwestycji prośrodowiskowych, czy neutralnych. Wprowadzenie na tym obszarze jakiegokolwiek zagospodarowania zaburzyłoby harmonię i estetykę przestrzeni w tym rejonie.

Brak możliwości dokonania analizy uciążliwości farmy fotowoltaicznej ze względu na brak jakichkolwiek opracowań na ten temat powoduje, że tutejszy organ nie jest w stanie określić, czy realizacja planowanego przedsięwzięcia tj. zabudowa panelami fotowoltaicznymi działki inwestycyjnej na powierzchni około 140 ha, o mocy do 115 MW, nie będzie powodować uciążliwości dla pobliskiego otoczenia — środowiska przyrodniczego, prywatnych gruntów rolnych, a nade wszystko na ludzi w jej otoczeniu mieszkających. W związku z tym, niemożność dokonania analizy uciążliwości farmy fotowoltaicznej na tym obszarze powoduje, że realizacja przedmiotowej inwestycji narusza zasadę zrównoważonego rozwoju, o której mowa w art. 3 pkt 50 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1973 ze zm.) oraz art. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska — zrównoważony rozwój to taki „rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń”. Natomiast zasada zrównoważonego rozwoju wg Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej brzmi następująco: „Rzeczpospolita Polska strzeże

niepodległości i nienaruszalności swojego terytorium, zapewnia wolności i prawa człowieka i obywatela oraz bezpieczeństwo obywateli, strzeże dziedzictwa narodowego oraz zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju”.

Podstawową przesłanką przy prowadzeniu polityki rozwoju działalności gospodarczej na danym obszarze Państwa, jednostki samorządu terytorialnego powinna być troska o poprawę warunków życia mieszkańców oraz szczególna dbałość o utrzymanie wysokich standardów w zakresie ochrony środowiska i bytowania ludzi. Nadrzędna zasada prawa unijnego jest zasada przezorności, wyrażona w art. 191 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i polskiego Prawa ochrony środowiska (art. 6 ust. 2) nakazuje stosować ją przy interpelacji wszystkich innych przepisów, przy opracowywaniu planów, programów, czy podejmowania decyzji w sprawach administracyjnych związanych z ochroną środowiska i zobowiązuje każdego, kto wyraża zgodę lub podejmuje przedsięwzięcie, której negatywne oddziaływanie na środowisko nie jest w pełni rozpoznane, by kierować się przezornością. Praktycznym wymiarem stosowania tej zasady winna być odmowa wydania zgody na realizację działań, których skutki z różnych względów (np. niedostatek wiedzy, brak zweryfikowanych, pozytywnych danych eksploatacyjnych) mogą okazać się niepewne. Kierując się zasadą przezorności w przypadku powzięcia uzasadnionych wątpliwości, rozstrzygać zawsze należy na korzyść środowiska. Zasada wymaga, aby wszelkie prawdopodobieństwo wystąpienia negatywnych skutków dla środowiska traktować tak, jak pewność ich wystąpienia.

W związku z powyższym, po analizie zgromadzonego materiału dowodowego w sprawie, obowiązujących przepisów prawa, organ prowadzący postępowanie postanowił odmówić ustalenia środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięcia polegającego na „Budowie instalacji fotowoltaicznej o mocy do 115 MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działkach ewidencyjnych nr 5/22, 389/11, 389/14, obręb Ruska Wieś, gmina Mrągowo”.

W ocenie tutejszego organu, pomimo faktu, iż raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wskazuje, że przyjęty wariant do realizacji przedsięwzięcia, w tym funkcjonowanie farmy fotowoltaicznej nie będzie naruszać stanu środowiska oraz pozytywnych uzgodnień organów na realizację tej inwestycji, nie ulega wątpliwości, że zdecydowany sprzeciw mieszkańców wsi Ruska Wieś i Rydwągi, gmina Mrągowo oraz niemożność analizy faktycznych skutków oddziaływań na zdrowie ludzi i zwierząt farmy fotowoltaicznej, mającej powstać na tak dużej powierzchni i o tak dużej mocy, stanowią przeciwskazania dla realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia.

Biorąc powyższe pod uwagę, orzeczono jak w sentencji decyzji.

POUCZENIE:

Od niniejszej decyzji przysługuje stronom prawo wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Olsztynie za pośrednictwem Wójty Gminy Mrągowo, w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.

Przed upływem terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję (art. 127a kpa).

WÓJT
mgr Piotr Piercewicz

Otrzymują:

1. Wnioskodawca
2. Strony postępowania poprzez obwieszczenie — zgodnie z art. 74 ust. 3 ustawy ooś

Do wiadomości:

1. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie.
2. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Mrągowie.
3. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Dyrektor Zarządu Zlewni w Olsztynie.

